

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > בלבבי-ב 020 אהבת ה

בלבבי-ב 020 אהבת ה

מצות אהבת ה'

עד עתה עסקנו בענין היראה. בפרקים הבאים נעסוק בעזהשי"ת בענין אהבת ה'.

אהבת ה' היא מצות עשה מדאורייתא, ככתוב: "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" (דברים ו, ה), כלומר כל אדם ואדם מישראל מחויב לאהוב את בוראו. ומבואר בספרים שכמו בכל מצוה, גם באהבת ה' ישנן דרגות שונות: באופן כללי ישנה אהבה התלויה בדבר וישנה אהבה שאינה תלויה בדבר.

אהבה התלויה בדבר, היא בעצם שורש עבודתם של אוה"ע. כל זמן שהם מקבלים שפע מהבורא הם אוהבים אותו. ברגע שנפסק השפע - בטלה אהבתם. הן כך מבואר בגמ' (ראש השנה ד ע"א), שהנאמר במשנה "האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני, ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא - הרי זה צדיק גמור!" הוא דוקא בישראל, ולא בנכרים, ופירש"י (שם): "ישראל - לבו לשמים, ואם מריעין לו בחייו - אינו קורא לו תגר, אלא תולה היסורין בעוונו, אבל נכרי אם אין מטיבין לו כגמולו - קורא תגר".

כלומר, נכרי מוכן לתת בתנאי שהוא מקבל, ואם באים עליו יסורים - הוא מתחרט ממעשיו הטובים. זוהי אהבה התלויה בדבר. משא"כ יהודי, כשהוא נודר סלע לצדקה על מנת שיחיה בנו, אפילו אם הבן לא חי, קיים בנשמתו רצון אמיתי לאהוב את הקב"ה, לתת כביכול לבורא עולם.

שני כוחות אלו - אהבה התלויה בדבר ואהבה שאינה תלויה בדבר - טמונים בכל נפש ונפש, ועבודת האדם לעוררם ולגלותם.

ודאי שאהבה שאינה תלויה בדבר הינה מדרגה גבוהה יותר מאהבה התלויה בדבר, וא"כ דרך העבודה היא להתחיל קודם באהבה התלויה בדבר, ומשם לעלות לאהבה שאינה תלויה בדבר.

התנאים לאהבה התלויה בדבר

כדי להגיע לאהבה התלויה בדבר, אדם צריך קודם להכיר בהכרה ברורה שהקב"ה נותן ומעניק לו מתנות בלי סוף.

"אמר לו הקב"ה למשה: מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל - לך והודיעם" (שבת י ע"ב). בדברי חז"ל אלו מבואר יסוד, שכדי שתהיה אהבה צריך שידעו כלל-ישראל מי נתן להם את המתנה - את השבת.

להבנת הענין, נצייר לעצמנו אדם היושב ליד שולחן ומישהו מגיש לו כוס מים לשתות. עד שהוא מספיק להביט מי נתן לו את כוס המים - האדם נעלם! הוא מכיר שמהו נתן לו את הכוס, ויש לו הכרת הטוב כלפיו, אבל אין לו ידע מיהו אותו נותן. ממילא אין לאהבה למי להתמקד, כיון שלא ידועה זהות הנותן.

לעומת זאת, יתכן מקרה הפוך: אדם מגיע ורואה כוס מים על השולחן, והוא סבור בטעות שהוא בעצמו הניח את כוס המים שם לפני חמש דקות. כאן הסיבה שאין לו אהבה כלפי מי שהביא את כוס המים, היא משום שאינו יודע אפילו שמישהו אכן הביאם לכאן!

כלומר, ישנן שתי מדרגות: ראשית, ההכרה שלא אני הבאתי ומישהו אחר הביא, ואחרי ההכרה שמישהו אחר הביא, יש צורך להכיר מיהו אותו מביא. אם חסר אחד משני התנאים הללו, לא שייכת אהבה התלויה בדבר. רק כאשר אדם יודע שלא הוא הביא, והוא מכיר את אותו אדם שהביא - אז שייך שאותו אדם יביא לו עוד פעם מים, ועוד פעם, וכך, לאט לאט תתעורר בלב האהבה כלפיו ביתר שאת ויתר עוז.

נמצא, אם כן, שאדם הרוצה לעבוד על מדרגת אהבת ה' התלויה בדבר, ראשית עליו להכיר שלו מצד עצמו אין כלום, ולאחר מכן להכיר שהכל מאת הקב"ה, "וזכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" (דברים ח, יח) - הקב"ה הוא הנותן לאדם כח בכל דבר ודבר.

דבר פשוט כדוגמא: אדם קנה דירה בסך מסויים, ולאחר כמה שנים מחירי הדירות התייקרו כפליים. דירתו שווה היום כפול. הוא מרגיש שהוא התעשר!! לפני כמה שנים היה לו סך של כך וכך כסף, ועכשיו כפול.

במצב כזה עלול הוא לחשוב שמי שהעשיר אותו זה הוא עצמו, מכח החכמה שיש לו, מכח הבינה, או מכח ה'מזל' הטוב שלו.

עצם ההכרה שאדם חושב שקנין הדירה הוא זה שהעשיר אותו, זו כבר טעותו הראשונה. נקודה זו מבוארת בדברי התרגום שתרגם את המילים "כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" - "ארי הוא יהיב לך עיצא למקני נכסין" - הקב"ה נותן לאדם עצה לקנות נכסים. כלומר, גם בדבר שהאדם פועל ועל פי דרכי הטבע נראה שהוא הקונה ומקחו הרוויח, אין כזה חשבון שהוא הרוויח בכח עצמו! לכל יחיד ויחיד הקב"ה דואג שירוויח בדיוק את המגיע לו - לא פחות ולא יותר!

אם כן, ראשית על האדם להכיר שלא הוא זה שגרם שיהיה לו את הדברים, ושנית כל עליו להגיע להכרה ברורה שהקב"ה הוא זה שנתן לו הכל. על נקודה זו בלבד, כבר נזקק האדם להתבוננות, כי מצד טבעו, גם אם הוא מרגיש שהקב"ה נתן לו, הוא עלול להרגיש שתשעים וחמש אחוז הוא עשה, וחמשה אחוז הוא מגדיר כ"סייעתא דשמיא"...

אבל האמת היא שבענייני גשמיות, אפילו איתערותא דלתתא בקושי שישנה. הכל בכל מכל הוא גזירת שמים, וכל מה שיש לאדם הוא אך ורק מבורא עולם! גם הכח שיש לאדם לעשות את ההשתדלות המביאה לעושר, עצם הכח הגשמי - הוא מהבורא ית'. עצם הרעיון שעלה במוחו של האדם וכתוצאה ממנו הוא הרוויח - גם הוא מאתו ית'.

נמצא, שישנה כאן הבחינה של "מי הקדימני ואשלם" (איוב מא, ג). ראשית של כל נקודה היא מהבורא, וגם מכאן ואילך כל נקודה ונקודה הינה נתינה שהקב"ה נתן. ועבודת האדם היא, ראשית לשלול את ההרגשה העצמית שהוא פועל, ולאחר מכן לקבוע בתוכו את ההכרה שהקב"ה הוא זה שנותן לו את הכח.

הכרה באפסיות האדם

איך פועלים ומגיעים להכרה הזו?

ניתן דוגמאות כדי להמחיש את הדבר.

לאדם יש בת זוג. הוא מתבונן בדבר ושואל את עצמו: "מי נתן לי את בת זוגי?" ובכן, הוא יכול לחשוב, שהרי יש לו "מעלות" אלו ואלו, ובאופן טבעי אנשים רוצים אותו... היה לו מבחר והוא יכול היה למצוא את בת הזוג הנראית לו... זוהי השקפה פשוטה שאדם מסוגל לחשוב.

בהתבוננות יותר פנימית יבין כי "מה' אשה משכלת" (משלי יט, יד)! שכן "ה' מוריש ומעשיר" (ש"א ב, ז) והוא גם "יהיב חכמתא לחכימין" (דניאל ב, כא) וכו'. כל מעלה שיש לאדם, הכל הוא מאת הקב"ה. אם הוא חכם - זו מתנה משמים, אם הוא עשיר - גם העושר מגיע מהבורא ית' (וכמש"כ הרמב"ן באגרתו הידועה), והרי אם כל הנתונים הללו לא היו, אין הכרח שהיה מוצא את בת זוגו.

כלומר, ראשית, כל מעלותיו בעצם אינן שלו, הן של הבורא ומהבורא, הוא מולבש ב'מלבושים' שאינם שייכים לו. שליח של הבנק שאוחז בידו מאה אלף דולר, אף אחד לא מגדיר אותו כעשיר. שלחו אותו מהבנק הראשי להעביר לסניף מאה אלף דולר, הציבו עליו שומרים חמושים וכו'. אדם כזה אינו נחשב עשיר. הוא בסה"כ מעביר את הכסף מנקודה לנקודה.

כל מה שיש לאדם בעצם זה לא הוא!! אלו הם לבושים שלו. החכמה מולבשת על האדם, הקניינים הם קניינים המולבשים על האדם, וכל מעלה שלא תהיה, היא מעלה של הבורא שהלביש בה את האדם. אלו הם לבושים של הקב"ה, שהוא בכבודו ובעצמו השאיל אותם לאדם להשתמש בהם.

בנוסף לכך שאדם אינו בעלים על מעלות שיש לו, ובכל רגע ורגע הקב"ה יכול לקחתם ממנו, הרי גם כשיש לאדם את המעלות, אין הכרח כלל שיצליח לפעול עימן את מה שהוא חפץ. "כי לא לקלים המרוץ ולא לגיבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם וגם לא לנבונים עושר וגם לא ליודעים חן, כי עת ופגע יקרה את כולם" (קהלת ט, יא) - אין הכרח שחכמה תוליד עושר, ואין הכרח שאדם קל יוכל לרוץ.

כשלוקח אדם נקודות אלו ומתבונן בהן, הוא מגיע להרגשה של "ונחנו מה" - מצד עצמי אינני ולא כלום! עדיין אין זו ענוה פנימית. זוהי פשוט הכרת האמת מיהו ה'בעל הבית' האמיתי על העולם, מי נותן לאדם את הכל, ומי מנהיג אותו בכל דרכיו!

אדם הוא בבחינת שומר שאחרים הפקידו אצלו חפצים לשמירה. יש לו ילדים שהם לא שלו, אך הוא שומר עליהם. הפקידו את הילדים בידי, והוא אחראי להחזירם לבורא עולם בשלמות עד כמה שניתן. נתנו לו גוף - הגוף של הקב"ה - ועליו להחזירו לקב"ה בסוף ימיו כשהוא שלם, ללא פגם! אפילו עצם עצמותו של האדם - הנשמה - אינה שלו: "נשמה שנתת בי טהורה היא... ואתה עתיד לטלה ממני", הכל פקדונות. אדם מקבל ומחזיר לבורא עולם.

כשיש הכרה כזאת ברורה באדם, האדם חי בהכרה פשוטה כי "אם אין אני לי מי לי, וכשאני לעצמי מה אני" - מצד עצמיות האדם הוא כלום, חסר כל ערך עצמי!

התבוננות בכך שהכל שייך לבורא

איך קונים הרגש זה?

נדרוך בדרך שדרכנו בה עד עכשיו, אך נדבר על נקודת התבוננות הפרטית השייכת לכאן.

לדוגמא: אדם אוחז שעון ביד. ראשית הוא שואל את עצמו: האם שעון זה שייך לי או לא שייך לי? התשובה הפשוטה היא: הוא שייך לי! והראיה, שבדיני 'חושן משפט', אם יבוא מישהו וירצה לקחתו ממני, ייחשב גזלן ויהיה חייב להחזירו, אם לא - אתבע אותו בבית דין וכו'. אם כן, בגדרי חושן משפט השעון נחשב שלי!

הבה נתבונן: האם אכן השעון שייך לאדם העונד אותו? הן כל דבר ניתן לאדם ע"י הקב"ה בתורת פקדון להשתמש בו ככלי לעבודת קונו! "רבי לוי רמי: כתיב לה' הארץ ומלואה, וכתיב: השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם! לא קשיא, כאן - קודם ברכה, כאן - לאחר ברכה (ברכות לה ע"א).

אדם העובד בחברה ומקבל ממנה רכב, הרכב אינו שלו. החברה נתנה לעובד רכב כדי שיוכל להשתמש בו לצורך עבודתו.

אם כן, יתבונן אדם לעצמו: השעון הזה שנמצא בידי הוא שלי? - לא! הקב"ה נתן לי את כלי זה על מנת שאעבוד אותו, הכלי הזה כל כולו שייך לקב"ה לגמרי, וכל מה שניתן לי בו ומוגדר כשלי בגדרי חושן משפט, הוא אותו כח שאני יכול להשתמש אותו לעבודת הבורא. מעבר לזה - לא קיים המושג "שלי".

ממשיך האדם ושואל את עצמו: איך אני אומר שהשעון לא שלי, הלא השעון עלה לי חמישים שקלים. ומהיכן היו לי אותם חמישים שקלים? עבדתי והשגתי את הכסף!

כאן נדרש מהאדם כושר פיתוח של המחשבה, לקחת דבר ולהתבונן בו, לרדת לשורשו ולומר כך: אני חושב שעם חמישים השקלים הללו קניתי את השעון. מהיכן הגיעו חמישים שקלים אלו? מעבודתי. מהיכן היה לי הכח הגופני לעבוד? מהיכן שאבתי את הכח הרוחני שהשתמשתי בו לעבודה? וכי אני בראתי את עצמי? יצרתי לעצמי ידיים? יצרתי לעצמי מח? הן זו בעצם היתה מחשבתו של פרעה הרשע: "לי יאורי ואני עשיתיני!"

כל אדם שקצת יתבונן, יחשוב לעצמו: אפילו אם אני קם בבוקר, הולך לעבודה ומשיג כסף, מי הקים אותי מן המיטה? על מה אני דורך? על שתי רגלי. מי נתן לי רגליים? אחרי כן: מי נתן לי דעת ללכת מן המיטה עד לפתח החדר? הרי יש אנשים שרח"ל אין להם דעת. מאידך ישנם אנשים שיש להם דעת, אך רח"ל אין להם רגליים! מי נתן לי רגליים? מי נתן לי מח? הרי בלי ידיים, בלי רגליים ובלו מח לא הייתי מגיע לעבודה, וגם אם הייתי מגיע לעבודה, לא הייתי מסוגל לעבוד.

נמצא, אם כן, שאותם חמישים שקלים שאיתם קניתי את השעון, החמישים שקלים עצמם אינם שלי! השגתי אותם מכך שהקב"ה נותן לי בכל רגע רגליים, ידיים, דעת, מח, ומחיה אותם! השתמשתי בכלים של הבורא להשיג את החמישים שקל, וא"כ החמישים שקלים הם של הקב"ה.

יתרה מזו, גם אם אדם עובד, האם יש הכרח שישלמו לו את משכורתו בסוף החודש? עינינו רואות שאנשים עובדים, ועד סוף החודש או שהמפעל לא נמצא, או שהאדם לא נמצא, אבל אין הכרח שאדם יקבל משכורת!

אנו נוקטים דוגמאות פשוטות, אבל הנקודה היא אחת: שאדם יכיר שבהשקפה האמיתית לא קיים כזה מושג: "שלי"! כל מה שיש לי, לא רק כלים גשמיים, חיצוניים, אלא עצם ההויה, כל האברים של האדם - רמ"ח אברים ושס"ה גידים - ועוד יותר פנימה: החכמה וההרגשים, ועוד יותר פנימה: עצם הנשמה - כל אלו יצירה של הבורא, והוא הבעלים היחיד עליה! אין 'בעל הבית' אחר לבירה אלא בורא-עולם.

ההתבוננות בנקודה הזאת צריכה להיות ארוכה ורחבה. אדם מתבונן בחפצים אצלו בבית, הוא מתבונן ברגליו, בידיו, במוחו וכו'. הוא לוקח עוד נקודה ועוד נקודה ומתבונן בה שוב ושוב.

ניתן דוגמא נוספת: אדם מתבונן במשהו. הוא עוצר את עצמו לרגע קט ואומר: "מהיכן יש לי את הכח להתבונן? עצם זה שאני מתבונן על זה שאני מתבונן, עם איזה כלי אני משתמש? אני משתמש עם המח, והשכל שנמצא בתוכו. מי נתן לי מח? מי נתן לי שכל? הקב"ה נתן לי! האם ישנו הכרח שגם בעוד דקה הוא יתן?!

כלומר, אדם מגיע להכרה פנימית בעומק הנפש, שכל מה שפועל אצלו אלו כלים של הקב"ה.

כעס וצער נובעים מתחושת בעלות

היכן הוא המודד אם אדם מרגיש זאת באמת והוא השיג השגה אמיתית את הדברים?

ודאי שישנם לזה הרבה אבחנות, אבל ננקוט כאן אבחנה אחת פשוטה. לאדם ארע נזק כלשהו. באופן טבעי הוא כועס. מי שעבד לקנות אמונה, מאמין שהכל בהשגחה פרטית ואין צורך לכעוס, וזו אמת!!

אמנם, לפי דברינו, ההכרה צריכה להיות שונה בתכלית!

משל למה הדבר דומה? אדם הולך ברחוב ורואה כוס שהמים נשפכו ממנה ארצה. הוא מברר של מי המים, ואומרים לו שהכוס נמצאת כאן כבר שלשה ימים, והמים אלו מי גשמים שירדו לתוך הכוס ואינם שייכים לאף אחד. ודאי שלאדם זה לא יהיה שום כאב על המים שנשפכו.

אבל אם אותו אדם נמצא בביתו בשבת-קודש, כשכל החנויות סגורות, וברשותו כמה בקבוקי שתיה, וכלם נשפכו על הרצפה - באופן טבעי, כל אחד לפי מדתו, מתעורר אצלו כעס כלשהו. מהיכן נובע כעס זה? מהתחושה: קניתי שתיה, רציתי לשתות, עכשיו אין לי!

אם אדם היה מגיע להכרה אמיתית שבקבוקי השתיה אינם שלו, והעובדה שלפני שניה הם עמדו אצלו לשימוש, אינה מלמדת בהכרח שיעמדו לרשותו גם בעוד דקה, ממילא היה מבין שכל זמן שנתנו לו - נתנו לו, וכשלקחו - לקחו!! גם כשנתנו לו, היה זה למען מטרה אחת ויחידה: שיוכל לעבוד את בוראו בנחת ובהרחבת הדעת, וכשהקב"ה החליט שמסיבה מסויימת החפץ לא צריך להיות ברשותו - הוא פשוט לקח אותו ממנו.

באופן כזה אדם לא מרגיש שלקחו ממנו משהו, כי הוא מעולם לא היה שייך לו. באותה מידה שכשמים של הפקר נשפכו ברחוב הוא לא מרגיש שלקחו לו את המים, כך בדיוק כשלוקחים מביתו חפצים שלו כביכול, הוא לא מרגיש שלוקחים את שלו. הכל שייך לבורא עולם!

ישנם אנשים שקשה להם לתת את הדירה לאחרים כשהם נוסעים לשבת. מבקשים מהם, והם מרגישים איזושהי בעלות על הדירה וקשה להם להיפרד ממנה. זוהי השקפה מוטעית! אין שום בעלות על דבר! חפצים נועדו אך ורק לשמש את בורא העולם. אם אדם משתמש איתם לעבודת הבורא - שפיר! ואם הוא לא צריך - שאחרים ישתמשו!

ודאי שצריך לדעת כל מקרה לגופו, אך ביחס לנקודה הפנימית, אין כזה מושג "בעלות על דבר"! אם קשה לאדם לתת חפצים שלו לאחרים, או שחש כאב לב כשחפצים שנתן לאחרים ניזוקו, סימן שהוא לא חי עדיין בהרגשה שהכל לא שלו, שבאמת אין בעלות לאדם על חפצי העולם.

עבודה עם הקב"ה, לא בלעדיו

אדם צריך לקחת נקודה זו ולחיות איתה באמת. מלבד מה שהיא מביאה לאהבת ה', כפי שנבאר זאת בהמשך, נקודה זו מביאה אותו גם להתנתקות אמיתית מעולם החומר. הבעלות יוצרת לאדם התקשרות לעולם החומרי. ככל שאדם מתנתק יותר מהרגשת הבעלות, הוא מרגיש יותר שהעולם כולו הוא בבחינת כלים חד-פעמיים שאין לאדם קשר נפשי אליהם ואיבודם אינו מצער אותו כלל.

צריך אדם לדעת שזו לא עבודה לחודש ולא לחודשיים. צריך לקחת את הנקודה ולהתנתק מהרגשת הבעלות, הן על הקניינים החיצוניים - על הבית, על הממון וכו' - ולאחר מכן על האיברים הפנימיים, על החכמה ועל ההרגשים, וכו'.

אבל כאן נחזור ונדגיש, כי אל לו לאדם לעבוד לבד. עליו לעבוד עם בורא העולם. שלא יאמר לעצמו: "הקב"ה נתן לי, חפץ זה שייך לבורא-עולם". ודאי שמשפטים אלו אמיתיים, אבל תוך כדי כך הוא מאבד את הקרבה הפשוטה שלו עם הקב"ה!

הצורה אמיתית של הדברים היא, שאדם אומר לקב"ה בלשון נוכח: "מי נתן לי את השעון הזה? האם אני בעלים עליו, או אתה, רבש"ע, בעלים עליו? הבית שאני גר בו - הוא שלי או שלך?" כלומר, אדם מעמיד את כל העולם בינו ובין הבורא יתברך כביכול, והוא דן אם העולם שלו או של הבורא יתברך.

בצורת עבודה זו הוא חי עם בורא-העולם באופן של נוכח. אם לא כן, ח"ו עלול אדם להיות שקוע בהתפרדות מקניינים, ויחד עם זאת לאבד את קרבת ה' שהשיג עד היום, וגם אם לא השיג, מעצם הדיבורים הללו ניתן להשיג קרבת ה'.

בכל נקודה שאדם עובד בצורה הנכונה - הוא מתבונן בדברים, הוא מדבר, אבל חי בהתבוננות של נוכח עם הבורא, בדיבור של נוכח - חוץ ממה שהוא קונה את העבודה הפרטית, הוא קונה גם קרבת ה'.

ישנם בעצם שלשה שלבים: העבודה על ההכרה שהכל של הבורא. העבודה בצורת נוכח עם הבורא, ותפילה לבורא עולם שהאדם יזכה להכיר באמת שהכל שייך לו ית'.

כל זמן שאדם לא חי עם צורה זו בהכרה ברורה, קשה להגיע לשלב הבא שנקרא אהבת ה' שאינה תלויה בדבר. כאשר הדברים עדיין לא הופנמו בלב האדם, והאדם מרגיש באחוזים מסויימים בעומק הנפש, שלא הקב"ה נתן לו את הידיים, הרגליים, החכמה וכו', ממילא מה שהוא מקבל מהקב"ה בכל רגע הוא אינו יודע להעריך את האהבה המניעה את הנתנה. רק במקרים מיוחדים הוא חש השגחה פרטית.

שומעים אנו לפעמים סיפורים נפלאים על "השגחה פרטית". מעשים כאלו מודפסים לעשרות ולמאות. מי שהוא קצת פנימי, קשה לו לשמוע את הסיפורים הללו, כי הם מורידים אצלו את ערך ההתייחסות לחיי היום יום. במקום להרגיש בבוקר כשהאדם קם, שהקב"ה הוא המעמיד אותו על הרגליים וכו', הוא רואה את בורא העולם רק בהשגחה פרטית מיוחדת שבאה ומופיעה אחת לכמה שנים...

ודאי שמי שהוא רחוק מאמונה, סיפורי השגחה אלו הם השלב הראשון שעל ידו הוא נכנס לעולם של השגחה. אבל כאן עליו לעצור את מהלך החיים, ולקבל מבט אחר עליהם. ראיית הבורא רק במקרים יוצאי דופן מיוחדים, זוהי זילות אמיתית בהנהגת הבורא. הצורה האמיתית שעל האדם לחיות היא, שבאותה מידה שהוא מרגיש שהקב"ה הנהיג אותו באופן מיוחד וניסי, כך בכל יום ויום, ובכל שעה ושעה, הקב"ה מנהיג אותו!

אין זה ענין של התפעלות, זוהי צורת חיים פשוטה, וע"י הכרה אמיתית שהכל בכל מכל כל שייך לבורא עולם נזכה להתקרב אליו ולהגיע למדרגת האהבה התלויה בדבר.

- [\[בלבבי משכן אבנה - ח"ב 1\]](#)

Source: <http://bilvavi.net/shiur/020-אהבתה>

Links

[1] <http://bilvavi.net/bilvavi.beis>